

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 110/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trnava (pôvodne Okresného súdu Piešťany) v konaní sp. zn. PN-4Csp/36/2018 po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 156/2023 z 13. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa opakovane podanou ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej aj „okresný súd“) v konaní sp. zn. PN-4Csp/36/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 156/2023 z 13. júla 2023 (ďalej len „posudzované obdobie“). Tiež navrhuje priznať jej primerané finančné zadost'učinenie 7 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom. Ide už o tretiu ústavnú sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie označených základných práv postupom okresného súdu, o ktorých rozhodoval ústavný súd v rámci posudzovaného obdobia (I. ÚS 203/2024, III. ÚS 595/2024), a celkovo o šiestu ústavnú sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní.

2. Z ústavnej sťažnosti a obsahu spisového materiálu a predchádzajúcej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne 27. augusta 2018 podala na pôvodne príslušnom Okresnom súde Piešťany žalobu o určenie, že zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere, ktorá bola uzatvorená medzi ňou a žalovaným 4. augusta 2014, je bezúročná a bez poplatkov podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 4Csp/36/2018 a po prechode súdnej agendy z Okresného súdu Piešťany na Okresný súd Trnava od 1. júna 2023 v dôsledku tzv. súdnej mapy je vedené po sp. zn. PN-4Csp/36/2018.

2.1. Ústavnej sťažnosti na postup okresného súdu v napadnutom konaní predchádza doteraz päť ústavných sťažností. Prvá z nich došla 15. mája 2020 a ústavný súd o nej nálezom č. k. III. ÚS 205/2020-45 zo 4. februára 2021 vyslovil porušenie sťažovateľkou namietaného základného práva podľa 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 47 ods. 2 charty, Okresnému súdu Piešťany prikázal vo veci konať bez zbytočných prietahov, sťažovateľke priznal primerané finančné zadosťučinenie 500 eur, náhradu trov konania pred ústavným súdom 450,28 eur a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel. Druhú ústavnú sťažnosť sťažovateľka podala 22. októbra 2021 a ústavný súd ju uznesením č. k. II. ÚS 4/2022-22 z 20. januára 2023 odmietol sčasti pre nepripustnosť a sčasti pre zjavnú neopodstatnenosť. Tretej ústavnej sťažnosti ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 156/2023-30 z 13. júla 2023 čiastočne vyhovel, keď po vyslovení porušenia namietaných základných práv, resp. práv za obdobie od právoplatnosti predchádzajúceho nálezu, jej priznal primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom 530,86 eur. Štvrtú ústavnú sťažnosť sťažovateľky na postup v napadnutom konaní od právoplatnosti druhého nálezu podanú 14. marca 2024 ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 203/2024-31 z 3. apríla 2024 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, keď časové obdobie, v rámci ktorého mohol ústavný súd posudzovať potenciálne porušenie základného práva na prerokovanie bez zbytočných prietahov (a s poukazom na odmietnutie spravodlivosti aj základného práva na súdnu ochranu), predstavovalo ale iba 7 mesiacov, čím zo strany okresného súdu nemohlo ísť o nečinnosť (resp. o neefektívnu činnosť) v ústavne relevantnej intenzite. Piata ústavná sťažnosť v predmetnom konaní došla ústavnému súdu po približne po troch mesiacoch od predchádzajúceho rozhodnutia 15. júla 2024 a bola taktiež odmietnutá ako zjavne neopodstatnená uznesením č. k. II. ÚS 595/2024-31 z 19. novembra 2024.

2.2. Tak ako v predchádzajúcich ústavných sťažnostiach, ktoré boli doručené ústavnému súdu v posudzovanom období, sťažovateľka opakovane argumentuje, že napriek dvom predchádzajúcim nálezom je okresný súd nečinný a vec nie je do podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončená, nie je rozhodnuté ani o výške náhrady trov konania. Poukazujúc na doterajšiu dĺžku súdneho sporu, ktorá ku dňu podania ostatnej ústavnej sťažnosti predstavuje „... 6 rokov, 5 mesiacov odo dňa podania žaloby sťažovateľky z 27. augusta 2018 a po viac ako 1 roku, 6 mesiacoch a 2 týždňoch od vydania nálezu ústavného súdu III. ÚS 156/2023 z 13. júla 2023...“, sťažovateľka uvádza, že okresný súd od augusta 2018 až do 3. septembra 2024 v jej veci neuskutočnil ani jedno súdne pojednávanie, všetky od začiatku konania určené termíny pojednávania až do tohto pojednávania boli zrušené a vo veci boli nariadené nové termíny. Pojednávanie realizované okresným súdom

30. septembra 2024 bolo odročené na 28. október 2024 na účel vyhlásenia rozsudku, proti ktorému sťažovateľka podala 20. novembra 2024 odvolanie a ktoré bolo zaslané na vyjadrenie žalovanej.

3. Ústavnému súdu neunikla skutočnosť, že sťažovateľka podala svoju poslednú ústavnú sťažnosť len šesť týždňov po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 595/2024 z 19. novembra 2024 (právoplatným 9. decembra 2024), ktorým tento predchádzajúcu ústavnú sťažnosť sťažovateľky na prietahy v napadnutom konaní odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Podstata opakovaných námietok sťažovateľky spočíva v tvrdenom porušení ňou označených práv (bod 1 tohto uznesenia), ku ktorému dochádza postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Poukazujúc na početnú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k problematike zbytočných prietahov, zdôrazňuje, že neefektívne, nesústredené, nehospodárne a neúčelné správanie a (ne)konanie okresného súdu sú príčinou odopretia spravodlivosti. Sťažovateľka význam sporu vzhľadom na prioritnej spotrebiteľskej agende a tvrdí, že neúmerná dĺžka súdneho sporu má negatívny vplyv na jej psychiku i finančnú situáciu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Aj túto piatu ústavnú sťažovateľkinu sťažnosť ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd v úvode predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti považoval za vhodné požiadať okresný súd o vyjadrenie sa k jej obsahu (§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde). Okresný súd vo vyjadrení sp. zn. SprV/117/2025 zo 14. februára 2025 uviedol chronologický prehľad procesných úkonov v posudzovanom období zdôrazňujúc, že zákonný sudca, ktorému bola vec sťažovateľky pridelená v marci 2024, nariadil pojednávanie na 30. september 2024, keď ako novovymenovaný sudca nastúpil na okresný súd 1. marca 2024 a bolo mu pridelených celkovo 165 vecí, z toho 80 reštančných, agendy C, Csp, Cpr, Csr, Vyd. Predmetnú vec bolo potrebné nastudovať, pričom sudca vo vyjadrení k sťažnosti poukázal i na skutočnosť, že strany argumentovali rozsiahlou judikatúrou vrátane judikatúry Európskeho súdneho dvora, s ktorou bolo potrebné sa oboznámiť. Sudca súčasne musel konať i v ostatných veciach, ktoré mu boli pridelené. Pojednávanie 30. septembra 2024 bolo odročené na 28. október 2024, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, proti ktorému podala 21. novembra 2024 sťažovateľka (žalobkyňa) odvolanie. Okresný súd 27. novembra 2024 vyzval žalovaného na vyjadrenie k odvolaniu, ktoré zaslal sťažovateľke 12. decembra 2024. Následne 20. decembra 2024 bolo

žalovanému zaslané vyjadrenie žalobkyne a 13. februára 2025 bola vyhotovená predkladacia správa na predloženie veci odvolaciemu súdu. Okresný súd uviedol, že lehota, v ktorej zákonný sudca po pridelení veci konal a rozhodol, bola lehotou primeranou, a preto navrhol, aby ústavný súd sťažnosť zamietol, resp. nevydal požadovaný nález.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľky možno posudzovať spoločne. To isté platí aj vo vzťahu k čl. 47 charty (III. ÚS 599/2021).

8. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne tak čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 ods. 2 charty) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97, I. ÚS 10/98, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020).

9. Komplexné posúdenie postupu ného súdu v posudzovanom období až do septembra 2024 bolo predmetom prieskumu ústavného súdu pri jeho poslednom rozhodovaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľky doručenej mu 15. júla 2024. Ústavný súd tak v plnom rozsahu odkazuje na svoje závery vyplývajúce z odôvodnenia uznesenia sp. zn. II. ÚS 595/2024 z 19. novembra 2024 (najmä body 12 – 14 predmetného uznesenia).

10. V postupe okresného súdu v období po vyhlásení rozsudku sp. zn. PN-4Csp/36/2018 z 28. októbra 2024 a po doručení odvolania sťažovateľky proti rozsudku súdu prvej inštancie 21. novembra 2024 ústavný súd existenciu zbytočných prietahov nevzhliadol. Okresný súd absolútne promptne reagoval na podaný opravný prostriedok sťažovateľky a pri realizácii procesných úkonov doručovania odvolania a vzájomných vyjadrení strán sporu postupoval absolútne plynule (k tomu bližšie bod 6 odôvodnenia tohto uznesenia). Predkladacia správa odvolaciemu súdu bola vyhotovená 13. februára 2025. Ústavný súd uzatvára, že doterajšia dĺžka konania v posudzovanom období nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou namietaných práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom

prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (výroková časť tohto uznesenia).

11. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že opakované podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľkou s minimálnym časovým odstupom od právoplatnosti ostatného rozhodnutia ústavného súdu (šesť týždňov) s prihliadnutím na aktuálny stav konania, v ktorom okresný súd uskutočňoval procesné úkony súdu prvej inštancie v súvislosti s predložením súdneho spisu odvolaciemu súdu na podklade sťažovateľkou podaného odvolania (činnosť v trvaní dvoch mesiacov), nezvyšuje argumentačnú závažnosť námietok sťažovateľky a navyše nedáva ústavnému súdu ani len minimálny priestor na úvahu o neoprávnenom zásahu do sťažovateľkou namietaných základných práv. Naopak, v kontexte spomínaného časového rámca podania ústavnej sťažnosti s poukázaním na nečinnosť okresného súdu po jeho meritórnom rozhodnutí veci sa javí skôr ako účelové.

12. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v jej petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu